

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. VI. Intra quod tempus peti debeat restitutio in integrum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

si minor quidem, pubes tamen, spontaneo juramento contractum à se factum firmavit, juxta *Auth. Sacramenta Puberum. Cod. Si adversus vendit, &c.* nisi in contractu à minore facto, & juramento confirmato in iustitia intervenisset. Neque tamen hoc dicendum etiam est, de Prælo Ecclesiæ, cum Ecclesiæ læsa semper restituatur, etiam si Prælati juraverit, on tractum se servaturum, neque rescissionem petiturum, aut admissurum, eod quod Prælati juramentum præjudicare non possit Ecclesiæ *c. Sicut 27. & c. Intellecto 33. de jurejur.* sicuti potest minor jurando sibi præjudicare. Sexto non restituitur minor in delictis, quæ per dolum commisit, & Septimo non restituitur contra professionem religiosam, aut contra matrimonium, si ad eam ex falsa causa fuit inductus minor, cum hoc sit juramentum perpetuum, illa non sit in damnum animæ minoris, sed ad majus ejus bonum.

§. VI.

Intra quod tempus peti debeat restitutio in integrum?

Minor, si læsus sit, non tantum intra totum tempus minoris ætatis, sed hæc ætate etiam expleta, vel à tempore, quo veniam ætatis impetravit, per totum quadriennium proximum petendæ restitutionis hujus habet licentiam. *L. ult. Cod. De tempore in integ. restit. Ecclesiæ* verò competit hæc petendæ restitutionis licentia, intra quadriennium à tempore læsionis (saltem cognitæ) *c. Ecclesiæ 1. h. s. in 6.* nisi rationabilis causa interveniat, quod intra quadriennium hoc agere non potuerit. &c. quæ judicem merito moriturum. *Compens.*

vere possit, ad concedendam etiam post quadriennium petitam quocumque tempore restitutionem, ad majores verò ob justam causam restituendos, quadriennium hoc currere incipit, à tempore justæ causæ, vel impedimenti, quò minus agere potuerit, remoti. Est tamen hoc quadriennium, quibuscumque conceditur continuum, ita ut continuum tam feriatis, quam non feriatis diebus currat, & ita tantum utile, ut justè impeditò non currat, tantumque postmodum quadriennio lapsò adjici debeat, quantum temporis agere non potuit restituendus; quod impedimentum etiam probare debet restituendus (sicuti probare debet minor, quod contractus v. g. contra quem petitur restitutio, minoris ætatis tempore celebratus sit) si post lapsum quadriennium hoc tempus sibi competere putet. In illo verò casu, ubi dubitatur, an tempus quadriennii sit transactum, adversario, contra quem petitur restitutio, de lapsò jam quadriennio incumbit probatio. Ecclesiæ tamen quadriennium hoc non currit, quamdiu vivit Prælati, qui res Ecclesiæ malè administrando fuit causa læsionis, si proprium ipse factum retractare nolit, vel si contra judicem, qui injustam sententiam contra Ecclesiam tulit, agere non audeat, quibus in casibus etiam post quadriennium lapsum conceditur Ecclesiæ restitutio in integrum. Imò potest etiam Ecclesiæ contra lapsum temporis restitui, in quo se læsam affirmat, & probat, ita ut si neglexit appellationem v. g. intra decennium à lata sententia interponere, possit postmodum infra quadriennium à læsione petere restitutionem in integrum.

E e tegrum

egrum ad decendium, intra quod appellare possit.

§. VII.

Coram quo Iudice petenda est restitutio in integrum, siue quis de eâ cognoscere possit?

Ordinariè loquendo, restitutio in integrum postulanda est à Iudice illius, contra quem petitur (quia hic in tali casu reus habetur; ex communi autem regula, actor forum rei sequi debet) aut si nullum domicilium habeat, coram Iudice loci illius, ubi contractus celebratus est, & modò reperitur, contra quem petitur restitutio. Si tamen Ecclesia læsa sit, potest restitutionem petere, etiam contra Laicum, coram Iudice proprio Ecclesiastico, ratione specialis privilegii in favorem Ecclesiæ concessi, uti colligitur ex *c. i. h. r. & c. penult. De rebus Ecclesiæ alienand.* Potest autem restituere in integrum, non quilibet Iudex, qui præcisè simplicem jurisdictionem habet (nisi incidenter tantùm coram eis, moveatur) sed ordinarii tantùm Iudices, qui in loco aliquo administrationem etiam rerum aut iurium habent, & eorum delegant, siue specialiter illis commissa fuerit hæc etiam restitutionis causa, siue incidenter in controversiam demandatam veniat, prout habetur ex *c. Causa 9. h. r. & ex eo* probatur, quòd restitutio in integrum fit actus mixti imperii, & consequenter ab eo expediri debet, non qui simplicem tantùm jurisdictionem, sed qui mixtum saltem imperium habet. Adversus ta-

men sententiam definitivam supremi Principis, aut ejus Delegati, nemo inferior restituere potest, nisi id hinc specialiter commissum sit.

§. VIII.

De forma, ac de effectu restitutionis in integrum, ac de restituendis fructibus, & expensis.

Forma petendæ, & faciendæ restitutionis est, ut intra legitimum tempus, implorato officio competentis Iudicis ea petatur, & causâ legitimè cognitâ, & probatâ, præsentè adversario, nisi per contumaciam absit, præmissâ citatione, & litis contestatione fiat, agendo scilicet contra adversarium, vel contra hunc excipiendo. Effectus autem restitutionis in integrum ille est, ut uanusquisque (cum qui restitutionem in integrum petit, quam contra quem petitur) jus suum integrum recipiat, & in pristinum statum, quo contraxerunt v. g. reponantur, ita ut Ecclesiæ v. g. læsa suum recipiat, & lædens etiam (si tamen bonâ fide egerit) suum pretium, & necessarias ac utiles expensas in rem emptam bonâ fide factas, ac meliorationes recipiat: Fructus autem ex fundo v. g. restituendo percepti, si in integrum restitutio decernatur, probabilis restituendi non sunt, siue extent adhuc, siue ex illis bonâ fide consumptis locupletior factus sit. De horum tamen fructuum, expensarum, meliorationum, & c. restitutione, quia multæ litis materia esse potest, vide Auctorem hîc.